

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Külgazdasági és Külügyminisztérium pályázatot hirdet
A kulturális és tudománydiplomáciai feladatok ellátásáról szóló
241/2016. (VIII. 16.) Korm. rendelet alapján
a 2018. évre szóló

KLEBELSBERG KUNO ÖSZTÖNDÍJRA

1. A PÁLYÁZATI KIÍRÁS CÉLJA

Az ösztöndíj névadójának szellemiségét követendő, elsősorban a Collegium Hungaricumokban és külföldi magyar intézetekben, valamint egyéb helyszíneken:

- a magyar nyelv és irodalom, történelem és kultúra külföldi **írott és tárgyi** emlékeinek tanulmányozása;
- a feltárásukat, megóvásukat, és forráskiadásukat szolgáló **könyvtári, kézirat-, illetve levéltári, múzeumi, valamint „oral history”** tárgykörébe tartozó kutatások, illetve kulturális és tudományos célú külföldi szakmai tanulmányutak,
- gyűjteményi alapú hungarika-anyagok szisztematikus feltárása, azokról tételes jegyzék és - lehetőség szerint - másolat készítése, a vonatkozó forrásanyagok számbavétele,
- a külföldi magyar intézetekben folyó **kulturális diplomáciai és szakmai munka** sikeres megvalósítása,
- a nemzeti közművelődési intézetek, közgyűjtemények és egyéb művészeti intézetek munkatársai esetében az EU-normákkal összhangban, a kultúra- és művészetfinanszírozással, a **közművelődési és közgyűjteményi tevékenység modernizálásával összefüggő kérdések** (különös tekintettel az állományvédelmi rendszerek és módszerek) tanulmányozása, és
- a **tematikus éveket és nemzeti évfordulókat** előkészítő forrásfeltáró kutatások elősegítése és támogatása.

2. AZ ÖSZTÖNDÍJ KIEMELT TÉMÁI

Pályázni lehet a magyar kultúra szempontjából fontos külföldi helyszínekre irányuló, a pályázati célokban meghatározott bölcsészettudományi, társadalomtudományi és kulturális célú kutatásokra, illetve kulturális diplomáciai tevékenység fejlesztését szolgáló és a kulturális igazgatás korszerűsítésére irányuló tanulmányokra, elsősorban a **Collegium Hungaricumokkal és külföldi magyar intézetekkel rendelkező országokban**, valamint egyéb helyszíneken történő levél-, kézirat- és könyvtári illetve múzeumi hungarika-feltárás, hungarológiai kutatások céljából.

A pályázati célok között kiemelten szerepelnek az olyan, ún. intézményi–gyűjteményi alapú hungarika-feltárások, amelyek során a kutatók egy meghatározott gyűjtemény (levéltár, könyvtár, múzeum) vagy gyűjteményrész magyar vonatkozású forrásanyagának teljes körű számbavételére vállalkoznak és az áttekintett dokumentumokról tételes jegyzéket készítenek. E jegyzékek a Magyar Nemzeti Levéltár, az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Nemzeti Múzeum kutatószolgálatainál, a kutatási segédletek között kerülnek elhelyezésre, nyilvánosan hozzáférhetők, segítik a kutatók jövőbeli felkészülését, a kutatóutak további tervezését.

Collegium Hungaricumok találhatóak Bécsben, Belgrádban, Berlinben, Moszkvában, Párizsban és Rómában. Külföldi magyar intézetek találhatóak Brüsszel, Bukarest, Delhi, Helsinki, Isztambul, Kairó, Ljubjana, London, New York, Peking, Pozsony, Prága, Sepsiszentgyörgy, Stuttgart, Szófia, Tallinn, Varsó és Zágráb városokban.

Pályázatot lehet továbbá benyújtani az alábbi kutatási helyszíneken és témákban:

Ausztria:

- az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország felbomlása (az I. világháborús vereség, az ezt követő forradalmak, ellenforradalom és a trianoni békediktátum), a Tanácsköztársaság ausztriai kapcsolatai és az Ausztriába emigrált baloldali értelmiségiek későbbi tevékenysége, valamint:

2019-es évfordulók:

- Festetics György gróf (a keszthelyi Georgikon alapítója, kinek neve a bécsi felvilágosodással is összefonódik) halálának 100. évfordulója,
- az idős Széchényi Ferencre is nagy hatással bíró Hofbauer Szent Kelemen bécsi római katolikus hitész munkásságának magyar vonatkozásai,
- Péchy Mihály (a debreceni Nagytemplom építője, aki részben Bécsben végezte tanulmányait) halálának 200. évfordulója és
- Kármán József, az első magyar regény, a „*Fanni hagyományai*” szerzője születésének 250. évfordulója.

Horvátország:

- a magyar-horvát államközösség forrásainak kutatása: egyház, társadalom, politika 1102-től 1918-ig, azon belül elsősorban a magyar-horvát kiegyezés társadalmi és gazdasági hatásainak vizsgálata (2018-ban van a magyar-horvát kiegyezés 150. évfordulója),
- az első világháború magyar-horvát vonatkozásainak kutatása, az Osztrák-Magyar Monarchia és egyben a magyar-horvát államközösség felbomlása körülményeinek (közvélemény, sajtó, társadalmi, gazdasági következmények) kutatása, különös tekintettel az esemény, illetve az első világháború befejezésének 100. évfordulójára,
- a horvátországi magyar kisebbség második világháborús helyzetének, sorsának kutatása,
- a horvátországi magyarok története a titói Jugoszláviában.

Lengyelország:

- a középkor óta élénk lengyel-magyar kapcsolatok (kutatás varsói és krakkói vagy más városi levéltárakban, továbbá szisztematikus forrásfeltárások kéziratárakban és levéltárakban).

Németország:

- a Bauhaus alapításának 2019-ben esedékes, 100. évfordulójával kapcsolatos tematikus kutatás, nemzetközi tudományos vagy művészeti együttműködés illetve program előkészítése, ezzel kapcsolatos könyvtári, kézirat- és levéltári, múzeumi, ill. az „*oral history*” témakörébe tartozó kutatások.

Olaszország:

- Magyarország a középkortól kezdődően különböző szintű és intenzitású kapcsolatokat ápolt az itáliai városállamokkal, amelynek forrásai rendkívül szétszórtak és csak szórványosan feltártak. Támogatandók a bármelyik korszakban, kompakt levéltári egységek szisztematikus feltárására irányuló pályázatok.

Oroszország:

- A Szovjetunióban és Oroszországban hosszú ideje folyik az 1848-49-es forradalom és szabadságharc leverésében alapvető szerepet játszó cári seregek tevékenységének vizsgálata német és orosz nyelvű dokumentumok alapján. Fontos lenne azonban feltárni a magyar forradalom leverésében részt vett cári csapatok vezetőinek francia nyelvű jelentéseit és emlékiratait is az Orosz Birodalom Külpolitikai Levéltárban.
- Az 1. világháborút követően nagyszámú magyar hadifogoly rekedt Oroszország, Szovjet-Oroszország és a későbbi Szovjetunió területén, akik közül sokan a Szovjetunióban maradtak. Támogatandó téma e hadifoglyok sorsának kutatása.

Románia:

- az I. világháború, az 1918–1919-es forradalmak, valamint a háborút követő impériumváltás társadalmi, gazdasági, politikai következményei Erdélyben, az ottani magyarság mindennapi életére gyakorolt hatásai, a témára vonatkozó levéltári források feltárása és feldolgozása,
- a 20. századi erdélyi impériumváltások (1918/1920, 1940, 1944/1945) lokális, azaz települések és kistérségek szintjén történő vizsgálata levéltári források alapján,
- a két világháború közötti erdélyi magyarság sorsának vizsgálata személyes források – naplók, levelezések, visszaemlékezések – alapján.

Továbbá:

- magyar diaszpóra-kutatás,
- **Ukrajnába, Romániába, Szlovákiába** irányuló hungarika-kutatások,
- 2018-ban emlékevi tematikát feldolgozó kutatások:
 - I. világháborús emlékévi (1918), 1848-as emlékévi
- 2019-es évfordulók:
 - Reguly Antal, az elismert finnugrisztika-kutató születésének 200. évfordulója,
 - Bod Péter, a „*Magyar Athenas*” c. munka (az első magyar lexikon) szerzője halálának 250. évfordulója,
 - Ady Endre, Csáth Géza, Csontváry Kosztka Tivadar és Eötvös Loránd halálának 100. évfordulója.

3. AZ ÖSZTÖNDÍJ IDŐSZAKA ÉS TARTALMA

Az ösztöndíj 1-3 hónap kutatási időszakra pályázható. A kinntartózkodás időtartamának megbontására nincs lehetőség.

Az ösztöndíj tartalma:

- **Személyi juttatás**, mely vissza nem térítendő, adómentes pénzbeli hozzájárulás, mértéke 225.000 Ft/hó;
dologi juttatás, mely a) szállásköltségre és b) „egyéb” dologi kiadásokra fordítható, és mellyel utólag el kell számolni:
 - a) a Collegium Hungaricumokban igény esetén ingyenes szállás biztosított, Collegium Hungaricummal nem rendelkező városokban szállásköltség-hozzájárulás adható,
 - b) az "egyéb" dologi költségtérítés mértéke havi 75.000 Ft.
- **Egyszeri útiköltség-térítés** jár a legrövidebb közvetlen útra a magyarországi lakcím és a megpályázott város között, egy alkalommal, oda-vissza, kizárólag személygépkocsival, vonattal és/vagy repülőgéppel.

- Utas- (baleset- és poggyász) **biztosítás**.

4. PÁLYÁZATI FELTÉTELEK

Az ösztöndíjra az pályázhat, aki:

- **mesterképzésben vagy** a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 112. § (7) bekezdése alapján **azzal egyenértékű egyetemi képzésben szerzett oklevéllel** rendelkezik;
- korábban elnyert és felhasznált Klebelsberg Kuno ösztöndíjával kapcsolatos **beszámolási kötelezettségének határidőre eleget tett**. Az ösztöndíj akkor nyerhető el újra, ha az ösztöndíjas megelőző ösztöndíjról szóló beszámolóját a bíráló bizottság **kiválóan megfeleltre** értékelte. Tehát amennyiben a pályázó a 2017-es évben Klebelsberg Kuno ösztöndíjban részesült, beszámolóját soron kívül, **2017. december 31-ig** postán és emailen is be kell nyújtania,
- **vállalja**, hogy kinttartózkodása alatt – amennyiben a pályázó olyan országban részesül ösztöndíjban, amelyben Collegium Hungaricum vagy külföldi magyar intézet működik – az intézet igazgatójának felkérésére az intézetben konzultációt folytat, részt vesz az intézet tudományos munkájában, előadást tart.

A Klebelsberg Kuno ösztöndíj **támogatást** nyújt a külföldi kutatómunka ideje alatt, de nem feltétlenül fedezi az ösztöndíjas kinttartózkodáskor felmerülő összes kiadását. Ezért szükség van egyéni kiegészítő forrásokra is. Ennek értelmében a **pályázók jelentkezésük benyújtásával vállalják a saját hozzájárulást, tehát azt, hogy megfelelő anyagi fedezettel rendelkeznek ahhoz, hogy a fogadó országban felmerülő költségeiket fedezni tudják.**

Nem nyerhet ösztöndíjat az, aki:

- a megpályázott időszakot megelőző 3 (**három**) évben (2015, 2016 és 2017 során) legalább 2 (két) alkalommal nyert Klebelsberg Kuno ösztöndíjat, feltéve, hogy elnyert ösztöndíját felhasználta,
- a pályázat benyújtását megelőző évben – 2016-ban - elnyert Klebelsberg Kuno-ösztöndíja beszámolójára a bizottság nem „kiválóan megfelelt” értékelést adott,
- a 2018-as évben felhasználásra kerülő, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (**NKFIH**) által nyújtott támogatásban, **Collegium Hungaricum (CH)**, **Eötvös** vagy egyéb magyar állami, külföldi kutatómunkára irányuló ösztöndíjban részesül a Klebelsberg-ösztöndíjra benyújtott kutatási témában.

5. PÁLYÁZATI ANYAG

A pályázati anyagnak - az alábbi sorrendben - tartalmaznia kell a következő dokumentumok egy példányát:

- A pályázati kiírás mellékletét képező **adatlapot**. A pályázati adatlap a pályázat részét képezi, kitöltése hiányában a pályázat érvénytelen. Az adatlap letölthető az ösztöndíj adományozójának internetes oldaláról. Amennyiben technikai probléma adódik a pályázati adatlap letöltésével, kérjük a pályázókat, hogy szíveskedjenek felvenni a kapcsolatot az ösztöndíj referensével;
- A **munkáltató/kutatóhely hozzájáruló nyilatkozatát**, amely igazolja a pályázó az ösztöndíj idejére való távolmaradásának tudomásul vételét. Amennyiben a pályázó nem áll munkaviszonyban, vagy nem fog munkaviszonyban állni az ösztöndíj időszaka alatt, a nyilatkozatnak ezt a tényt kell feltüntetnie. PhD hallgatók a doktori iskola vezetőjének vagy a kutatás vezetőjének nyilatkozatát nyújtsák be;

- C. a pályázó személyi adatait és szakmai pályafutását tartalmazó **életrajzát**;
- D. amennyiben nincs tudományos fokozata: **mesterképzésben vagy azzal egyenértékű egyetemi képzésben szerzett oklevelének másolatát**, ha van: **tudományos fokozatának megszerzését igazoló okmányainak másolatát**, illetve idegen nyelvű dokumentumok esetén ezeknek a pályázó által elkészített, és a másolathoz csatolt magyar fordítását,
- E. **nyelvtudás igazolására** akkor van szükség, ha a pályázó idegen nyelvű okiratokat kíván kutatni;
- F. amennyiben van: a pályázó **publikációinak jegyzékét**;
- G. a korábbi tevékenységével, teljesítményével összhangban álló — a tervezett kutatások témáját, célját, helyszínét (város, intézmény), formáját és idejét tartalmazó, legfeljebb 3 oldalas — **kutatási tervet**. A kutatási terv elején külön bekezdésben térjen ki arra, hogy az ösztöndíj által támogatott kutatása során vállalja-e az intézményi alapú jegyzékkészítést;
- H. **két**, a kutatási terület elismert szakemberétől származó eredeti **ajánlólevelet**. Az egyik ajánlólevél helyett – amennyiben a külföldi intézet, melyben a pályázó kutatni kíván, fogadólevelet kér - a pályázó benyújthatja az intézet fogadólevelének **színes** másolatát is (külföldi kutatóintézet esetén ezt emailben is elfogadjuk). Amennyiben az ajánlólevél, vagy a fogadólevél idegen nyelvű, magyar fordítását kérjük a levelekhez csatolni. (A fordítást a pályázó is elvégezheti, aláírásával igazolva, hogy a fordítás tartalma megegyezik az eredetivel). A pályázó – hivatali összeférhetlenség miatt – a külföldi magyar intézetek, magyar intézeti levéltárak munkatársaitól származó ajánlólevelet nem nyújthat be!
- I. **a teljes pályázati anyagot tartalmazó CD/DVD-t**. Az oklevelek, tudományos fokozatot igazoló okmányok és nyelvvizsga-bizonyítványok másolatait, valamint az aláírást igénylő dokumentumokat (pályázati adatlap, hozzájáruló nyilatkozat, életrajz, ajánlólevelek) eredeti aláírással együtt, jó minőségben beszkennezt (és nem lefotózt!) formátumban, lehetőleg PDF fájlként kérjük a lemezre menteni. A kutatási tervet és a publikációs jegyzéket elegendő szerkeszthető - pl. *Word* - formátumban felírni a lemezre. A bírálók elektronikus úton kapják meg a pályázati anyagokat, ezért kérjük, törekedjen arra, hogy egy több oldalas okirat egy dokumentumként (ne több lapként) kerüljön a lemezre, és hogy a fájlok érthető, felismerhető elnevezést kapjanak. Az elnevezés során arra is törekedjen, hogy a dokumentumok a lemezen megfelelő sorrendben kövessék egymást (pl. egy idegen nyelvű ajánlást annak fordítása kövesse). A dokumentumok képernyőn olvasható formátumban kerüljenek átforgatásra és elmentésre (álló oldalak álló, fekvő oldalak fekvő tájolással) és ezek összesített mérete ne haladja meg a 15 MB-t. **CD/DVD hiányában a pályázati anyag érvénytelen**. Az e-mailben, vagy más adathordozón (memóriakártya, pendrive) érkezett pályázati anyagokat nem áll módunkban elfogadni.

Levéltári, kéziratári és muzeológiai kutatási pályázatok, ezen belül kiemelten az intézményi-gyűjteményi alapú, hungarológiai kutatási célokat szolgáló pályázatok (ld. feljebb “Az ösztöndíj kiemelt témái” c. pontot) esetében a fentiekén kívül csatolni kell: levéltári anyaggyűjtésnél a Magyar Nemzeti Levéltár, könyvtári anyaggyűjtésnél az Országos Széchényi Könyvtár, múzeumi anyaggyűjtésnél a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatójától kapott igazolást arról, hogy a pályázó – hasonló prioritású korábbi kutatómunka esetén – beszámolási kötelezettségének eleget tett, valamint a tervezett téma új eredményeket hozhat a hungarológiai kutatások terén (azaz *hungarika-kutatásnak* minősül). Az igazolás beszerzésének eljárásrendje az alábbi címeken érhető el:

www.mnl.gov.hu/hungarika.html

www.oszk.hu/hungarikakutatas

6. A PÁLYÁZATI BENYÚJTÁSÁVAL, ELBÍRÁLÁSÁVAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

A pályázat benyújtása:

A pályázati anyagot **kizárólag postai úton lehet benyújtani** a Külgazdasági és Külügyminisztérium, Külföldi Magyar Intézetekért és Nemzetközi Oktatási Kapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkárság (*korábban Balassi Intézet*) címére (1016 Budapest, Somlói út 51). A borítékra kérjük, írják rá: **Klebsberg Kuno ösztöndíj-pályázat**.

A pályázatok benyújtási határideje (postai bélyegző dátuma): **2017. december 22.**

Kérjük a pályázati anyagot **egy eredeti példányban**, a leírt sorrendben, a mellékletek betűjeleit fedőlapjuk jobb felső sarkában feltüntetve összeállítani és borítékolni. A pályázati csomagot kérjük hiánytalanul összeállítani, ugyanis **hiánypótlásra csak kivételes, indokolt esetben van lehetőség**, mint pl. a pályázó önhibáján kívül bekövetkezett, a fogadólevelet kiadó intézet vagy a hungarika-kutatásról szóló igazolást kiadó közintézmény késedelme. A formailag hibás és hiányos pályázatokat a bizottság érdemi elbírálás nélkül elutasítja.

A pályázat elbírálásának szempontjai:

Ösztöndíjban részesülhet az,

- aki a pályázati felhívásban meghatározott dokumentumokat hiánytalanul és határidőn belül benyújtotta,
- akinek a jelen pályázat benyújtásának időpontját megelőző évben (2016) - elnyert ösztöndíja eredményeként - benyújtott beszámolója „kiválóan megfelelt” értékelést kapott,
- aki a pályázat benyújtását megelőző három év során legfeljebb két alkalommal nyerte el a Klebsberg Kuno ösztöndíjat.

A pályázatokat a bizottság tagjai a pályázati anyag alapján értékelik. A bizottság az ösztöndíj odaítélésére vonatkozó javaslatát egyszerű szavazattöbbség alapján teszi meg, szavazategyenlőség esetén az elnök dönt.

A pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek

- a tudományos, illetve mester-fokozattal rendelkező oktatók és kutatók,
- a két- vagy többoldalú tudományos kapcsolatok előmozdítása céljából beadott pályázatok.

Jelen pályázati kiírás 2. pontja értelmében a pályázatok elbírálásánál előnyt élveznek továbbá az ún. intézményi-gyűjteményi típusú hungarika-feltárások, vagyis az olyan kutatási programok, amelyek során a kutatók egy meghatározott gyűjtemény (levéltár, könyvtár, múzeum) vagy gyűjteményrész magyar vonatkozású forrásanyagának teljes körű számbavételére vállalkoznak és az áttekintett dokumentumokról tételes jegyzéket készítenek.

A támogatott és az elutasított pályázókról hozott bíráló bizottsági döntés ellen kifogásnak helye nincs.

Pályázati eredmények közzététele:

A pályázatok elfogadásáról illetve elutasításáról szóló döntés határideje: 2018. február 28.

A pályázatok elfogadásáról illetve elutasításáról szóló értesítés határideje: 2018. március 31.

Miután a bíráló bizottság meghozza döntését, a nyertes ösztöndíjasok listáját a külgazdasági és külügyminiszter részére jóváhagyás céljából felterjeszti. A miniszteri jóváhagyás kézhezvétele után az ösztöndíj referense közzéteszi a pályázatot elnyert ösztöndíjasok névsorát **az ösztöndíj-adományozó honlapján**, ezzel egyidejűleg a nyertes és az elutasított pályázókat **levélben** is értesíti.

Az ösztöndíjasok tehát a minisztériumi jóváhagyás után kapnak értesítést, mely a döntést követő egy hónapon belül várható. Ezután kezdődik az adatbekérés, majd a szerződéskötés és az utazás-szervezés folyamata.

7. BESZÁMOLÁS

A nyertes ösztöndíjasok kutatásukról - hazatérésük után három hónappal - szakmai beszámolót kötelesek készíteni. (Amennyiben a pályázó 2017. évre vonatkozóan Klebelsberg Kuno ösztöndíjat nyert, a 4. pontban talál a benyújtás határidejére vonatkozó információt). Levéltári, kéziratári és muzeológiai kutatási pályázatok, ezen belül kiemelten az intézményi-gyűjteményi alapú, hungarológiai kutatási célokat szolgáló nyertes pályázat esetén a nyertes ösztöndíjasok kötelesek kutatásukról a pályázathoz igényelt igazolást kibocsátó, illetékes nemzeti közgyűjtemény (a Magyar Nemzeti Levéltár, az Országos Széchényi Könyvtár, illetve a Magyar Nemzeti Múzeum) részére hazatérésük után három hónappal beszámolót készíteni, figyelembe véve az intézmény által megszabott, kötött beszámoló mintát.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium, mint az ösztöndíj kezelője, jogosult a szakmai beszámolókat honlapján közzétenni.

A Klebelsberg-ösztöndíjasok lehetőséget kapnak kutatási jelentésük és a kutatómunkájuk során feltárt források, vagy azok válogatott részének publikálására az ösztöndíj adományozója és az MTA BTK által évente megjelentetett **Lymbus Magyarságtudományi Forrásközlemények** című évkönyvben. Az évkönyv elsősorban a külföldi hungarika-kutatások során feltárt, az 1526 és 1945 közötti korszakban keletkezett, komoly történeti értékekkel bíró iratok kiadását tekinti feladatának. Az eredeti nyelven közölt források értelmezését bevezető tanulmányok és magyarázó jegyzetek segítik. Az ösztöndíj kuratóriuma a kiválóan minősített jelentéseket a Lymbus kiadvány szerkesztőbizottsága rendelkezésére bocsátja, amely ezek tanulmányozása alapján felajánlhatja a közzététel lehetőségét egyes ösztöndíjasok számára.

8. TÁJÉKOZTATÁS

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítást kaphatnak az alábbi elérhetőségeken:

2017. október 27-ig, hétfőtől-csütörtökig, 10.00-13.00 óra között:

Praznóczy Orsolya, nemzetközi referens

Telefon: +36 1 666 7913

E-mail: orsolya.praznoczy@mfa.gov.hu

2017. november 2-től:

Balás Rita nemzetközi referens

Telefon: +36 1 666 7913

E-mail: rita.balas@mfa.gov.hu

Központi elérhetőség:

Külföldi Magyar Intézetek Főosztály

Telefon: 06-1-666-7900

E-mail: kmif@mfa.gov.hu

Budapest, 2017. október 9.

Hammerstein Judit helyettes államtitkár
Az ösztöndíj bíráló bizottságának elnöke